

09 — Larušovi zlatnici

Laruš sedi ispred mašine. Pohlepnim očima gleda novčiće koji se kotrljaju iz aparature u platnenu vreću. Ni povremeno čangrljanje ne prekida samo njemu znane misli koje mu se roje umom.

Njegov posilni se, gazeći popušeni tabok, odvaja od memljivog zida podrumske jазbine:

— Ovo su đavolja posla, patrone!— Kreće ka stepeništu koje vodi na sprat stare kuće.

— Gde si pošao mali?

— Strah me, ne mogu više. Odlazim!

Laruš razmišlja tren, ustaje, grabi zlatnike iz vreće i prilazi posilnom.

— Stani, uzmi ovo kao nagradu, neka ti ovi zlatnici zauvek vežu jezik!

Momčić zastaje na stepeništu, okreće se da primi nagradu, da prozbori reči zahvalnosti ali umesto novca prima dagon u srce. Neverica i strah u njegovim očima se polako gase dok ga smrt privlači u svoj zagrljaj.

Ispušteni zlatnici na zemljanom podu se mešaju sa krvlju nesrećnika. Laruš odiže jedan, očisti krv i zagleda se u sjajni plemeniti metal. Lik cara Hanofa mu sa kovanice podrugljivo uzvraća pogled.

Grabí vreću, podmeće pod otvor mašine drugu i napušta podrum, ostavljajući telo mladića u samrtnom grču.

Uprkos vrevi na mostićima koji spajaju trgove i promenade prestonice, brzo odšepa do kraja grada. Iznad porte kule na čijem je vrhu usidren cepelin, stoji natpis „Zenger Alhemija inc.“

Povlači nekoliko puta užu zvona i velika drvena vrata se otvaraju.

— Zahtevam hitno viđenje sa gospodinom Zengerom!

— Lord je zauzet, dođite sutra— odgovara slugan i zatvara vrata.

Laruš podmeće nogu, istovremeno mu gurajući bakrenjak pod nos.

— Naravno, ako ste voljni da sačekate kraj audijencije sa kome sarom inkvizicije, rado ću vas sprovesti u salon!— Novčić nestaje u džepu lakeja.

Udobno zavaljen u veliku kožnu fotelju pijucka izvrstan konjak. Nakon drugog taboka, koji je upravo ugasio, vrata se otvaraju i u salon stupa Zenger.

— Kakva drskost! Šta radite ovde, Laruš?

— Oprostite Zengeru ali stvar je delikatne prirode, okolnosti koje me vode vama, uprkos dogovoru, su u najmanju ruku čudne...

— Govorite!

— Vidite, mašina ne prestaje sa radom.

— Šta?

— Radi, izbacuje zlatnike kao što i treba, ali...

— Čekajte, zar ste uspeli da dovedete macht iz nekog drugog izvora?

— Ne, dragi moj.

— Ne razumem, bez machta mašina ne radi!

— A kako ja da razumem? Mašina je vaš konstrukt! Upravo sada, dok pričamo, izbacuje zlatnike!

— Sigurni ste da ne dobija energent?

— Otkaćio sam cev lično!

Tišina se spustila u salon. Alhemičar gladi bradu i razmišlja. Laruš ustaje, prilazi prozoru i zagleda se u grad ispred sebe.

— Ruslandija je zavrnila dotok machta pre sedam dana, zašto me ranije niste obavestili?

— Mislio sam da mašina ima svoje rezerve.

— Ovo su onda đavolja posla, Laruš. Da ispitamo stvar! Odmah!

U podrumu, Zenger gleda telo mladića.

— Hteo od straha da prijavi inkviziciji?

— Tako je!

Alhemičar zavrće rukave košulje i daje se na posao. Ispituje delove svoje mašine, pažljivo, sa ljubavlju. Kada je uvrnuo poslednji šraf, zlatnici počinju ponovo da se kotrljaju.

— Mašina mora biti uništena! Đavo upravlja njome! Znaci su jasni! Sa strahom u očima i uzdignuta prsta objavi Zender.

Dagon u Larušovoj ruci sevnu a Zender kriknu –Gospode pomoz mi!

Krv ponovo natapa zemlju podruma.

Briše oružje o alhemičarevu skutu, zlatnik koji se iz mašine dokotrlja pred čizmu mu privlači pažnju.

Odiže ga i prenese svetlošću fenjera. Srce mu divljački udara dok gleda lice na kovanici. Oči gledaju sopstvene, a njegov lik mu se po-drugljivo smeši. Neverica i strah mu se prostiru razumom.

Mašina ubrzava rad; zlatnici padaju u vreću kao žito što curi iz si-losa, svaki sa drugim likom. Slutnjom gonjen otvara vrata koja vode u deo podruma duž kuće. Fenjerom obasjava naslagane vreće zlatnika,

bira jednu i dagonom para jutu. Hrpa kovanica mu pada oko nogu. Besomučno razgleda jedan po jedan; na svakom zlatniku je utisnut poznati lik. Muškarci, nebrojene žene, deca.

Njegove žrtve.

Prevarene, opljačkane, ubijene, silovane i unakažene. Sve do jedne se nalaze utisnute u stotinu hiljada komada zlata.

Seda na vreću glave zgurene u šake. Strah, koji mu kida razum se primiruje; gde druge panika hvata, njemu logika nadjačava. Alhemičar je bio u pravu. Nečastivi je došao po svoje. Kako i ne bi, pomisli, kada je od malih nogu njegovo htenje bio život van zakona nebeske inkvizicije.

Putovao je carstvima, pljačkao, otmio i varao. Mnoge u crno zavio, žene unesrećio i ugledne ljude upropastio. Sve do dana kada mu je inkvizicija umalo glave došla, kada je bez noge ostao. Kada je upoznao Zendera.

Ustaje i prilazi mašini. Zlokobno čangrljanje iz nje mu unosi dodatni nemir u dušu. Gleda tela na podu, a zadah krvi u memljivom podrumu mu pojačava muku u utrobi.

Počinje da se smeje, šaka punih zlatnika. Ogromno bogatstvo, veće nego u carskim erkerima, postade bezvredno. Ceo njegov trud postade ništavan. Unakažen i šepav, bez pare i groša, prognan od doma i zaboravljen od prijatelja, od svih.

Sem od nečastivog.

Donese odluku. Predaće se prvom magistratu inkvizicije, objaviti svoj greh, nakon čega će smrt će biti brza i bezbolna. Samo tako može dosegnuti carstvo nebesko!

— Da li se sin Laruš kaje? Upita magistrator pred punim prezidijumom.

— Prigovor!— Uzvikuje tužilac. -Optuženi nije u stanju da ulaže pokajanje!

— Ovo je smešno, časni magistratore. Optuženi se pokajao samim činom predaje i dobrovoljne smrti. Zahtevam momentalno preuzimanje!

— Tišina! Don Belial i monsinjor Gabriel, priđite!

Porota sa interesovanjem gleda dozvane u žustroj raspravi sa magistratorom. Nakon nepun minut, dogovor je postignut.

— Svi ustanite!

Magistrator pročisti grlo:

— U ime pravedne inkvizicije, a u dogovoru sa tužiocem nečastnim i braniocem nebeskim koje je ovaj sud dozvao, optuženi sin Laruš se osuđuje na vaskrsenje u obličju žrtve njegove, sina Zendera, da hodi svetom i mašinom pokajnike nalazi! Presuda stupa na snagu odmah!

Uz naklon, demon i anđeo nestaju, svaki svom carstvu.

Na sredini sale prezidijuma, Larušovo mrtvo telo polegnuto na drveni pijedestal počinje da se grči. Zatim počinje da se menja u Zenderovo obličje.

Naposletku trepće i otvara oči.